

BOEKAANKONDIGINGEN.

Handbuch der ärztlichen Erfahrungen im Weltkriege 1914—1918, herausgegeben von O. VON SCHJERNING. Band VI. *Gehörorgan; obere Luft- und Speisewege*, herausgegeben von O. VOSZ und G. KILLIAN. J. A. BARTH, Leipzig 1921 (348 bldz. groot formaat, Prijs 180 M., geb. 220 M., inbegrepen toeslag buitenland).

Dit is, met deel VIII, de Ziektkundige Ontleedkunde, het eerste wat verschijnt van het groote handboek, dat, van Duitsche zijde, de geneeskundige ervaringen der oorlogsjaren nut wil doen afwerpen voor latere tijden van vrede.

Het is merkwaardig hoe in het begin van den oorlog de bijzondere geneeskundige vakken naar achteren zijn gedrongen; specialistisch gevormde artsen werden met algemeene praktijk belast, ja de specialistische klinieken werden ten deele met algemeen chirurgische patiënten bezet. Later heeft zich deze toestand geheel veranderd. Nieuwe specialistische afdelingen werden ingericht en op groote schaal werd specialistische hulp ingeroepen; de oogartsen werden erkend als de deskundige schedelbasis-chirurgen. Al de ervaringen, in de zoo talrijke oor-, neus, keel- en spraakafdelingen verzameld, zijn in dit boek „in gedrängter Form” saamgebracht. Het materiaal is werkelijk overweldigend rijk en de lezing belangwekkend en leerzaam. Buitengewoon groot en veelzijdig is de ervaring, verkregen omtrent verwondingen, in het bijzonder schietwonden van oor, neus en keel. Op dit gebied was vóór den oorlog onze kennis nog maar zeer gering. Met name vindt men hier kostbaar materiaal in zake de indirecte beschadigingen van het gehoororgaan, veroorzaakt door ontploffingen en soortgelijke luchtdruk-schadelijkheden. Voorts is van belang de uitwerking van deze schadelijke factoren op reeds bestaande, oude aandoeningen.

Een bijna geheel nieuw hoofdstuk is de „Wiederherstellungs-chirurgie”, waarvoor nieuwe methoden moesten worden bedacht en geprobeerd. Ten slotte noem ik de functioneele stoornis van het gehoor en van de spraak. Voor een uittreksel leent zich dit alles niet. Geen vakman zal verzuimen er kennis van te nemen.

Behalve de beide uitgevers, van wie KILLIAN het verschijnen van dit groote werk niet heeft mogen beleven, hebben er aan meegewerkt: VON EICKEN, FLEISCHMANN, GRAHE, GUTZMANN, HOFFMANN, KAHLER, NEUMAYER, OERTEL, RHESE, STENGER, SELIGMANN en WEINGÄRTNER.

H. BURGER.

A. B. MARFAN, *Les vomissements périodiques avec acétonémie*. Editeurs: MASSON et Cie. Paris. Prijs 4 francs.

In zijn voorrede zegt MARFAN: „J'ai cru devoir écrire cette petite monographie, d'abord pour fixer les caractères d'une forme clinique dont l'existence n'est plus contestée, puis pour poser les